

La Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'Ordenació del Sistema de Seguretat Pública de Catalunya (I)

Dolors Puig i Puig
Llicenciada en Dret

El 15 d'abril de 2003 es publicà al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (núm. 3865) la Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya, que té per objecte "*contribuir al desenvolupament de polítiques de prevenció i protecció eficaces en l'assegurament dels drets i llibertats dels ciutadans, la preservació de la convivència i el foment de la cohesió social.*" (Art. 1.3).

Amb l'aprovació l'any 1979 de l'Estatut d'Autonomia¹, Catalunya recuperà competències en matèria de seguretat pública. De llavors ençà, tant el poder legislatiu català (Parlament) com el poder executiu (Generalitat) han dictat tot un seguit de disposicions i resolucions pròpies del camp de la seguretat pública: protecció civil, trànsit, joc i espectacles, protecció de persones i béns, ordre públic, policia de la Generalitat-mossos d'esquadra, coordinació de les policies locals, etc. Tota aquesta dispersió normativa calia agrupar-la, essent necessari instaurar un sistema coordinat i únic de seguretat pública de Catalunya, que finalment ha vist la llum amb aquesta llei.

La llei consta de 36 articles, desglossats en 5 Capítols, 6 Disposicions Addicionals (competències de les autoritats per sancionar en matèria de seguretat ciutadana), 1 Disposició Transitòria, 4 Disposicions Derogatòries i 2 Disposicions Finals.

Per tal de poder dur a terme els objectius de la llei, el Sistema de Seguretat Pública de Catalunya (en endavant SSPC) es regirà pels següents principis:

- Prevenció i risc d'amenaçes.
- Adequació del servei públic a la demanda social.
- Proximitat als ciutadans i descentralització dels serveis públics.
- Eficàcia de l'acció pública i eficiència en l'assignació de recursos i mitjans.
- Planificació i avaluació d'actuacions.
- Proporcionalitat de la intervenció pública. En aquest punt cal recordar el contingut de l'article 5 de la Llei 2/86, de 13 de març, de Forces i Cossos de Seguretat, que en el seu apartat 2.c estableix que l'actuació dels membres de les Forces i Cossos de Seguretat ha de regir-se pels principis de congruència, oportunitat i proporcionalitat en la utilització dels mitjans que estiguin al seu abast.
- Coresponsabilitat i complementarietat d'autoritats i administracions.
- Coordinació i cooperació entre autoritats, administracions i serveis, aquest principi troba el seu reflex a l'article 103.1 de la Constitució Espanyola.
- Transparència i informació als ciutadans.

El SSPC es compon per les autoritats de seguretat, pels cossos policials i pels òrgans de coordinació i participació en matèria de seguretat.

Una de les majors fites de la llei que estudiem ha estat la de fixar els òrgans de coordinació policials i participació,

¹ Article 13 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya

a fi i a efecte de poder dur a terme amb el màxim rigor i eficàcia la gènesi de la llei, que no és altre, que la de vetllar, en el marc de les seves competències, per la seguretat pública de Catalunya. En aquest sentit destaquem:

Consell de Seguretat de Catalunya²

És l'òrgan consultiu i de participació superior a Catalunya en matèria de seguretat. És presidit pel conseller/a del departament amb competències de seguretat pública. Composició: representants de les entitats ciutadanes, de les administracions locals i de la Generalitat, i si així ho acorda l'Estat, representants de l'Administració de l'Estat, de la judicatura i fiscalia. D'entre les funcions del Consell destaquem:

- a) Analitzar, estudiar i avaluar la situació de la seguretat a Catalunya, i emetre un informe anual sobre la seva evolució, així com la confecció dels informes que consideri convenients.
- b) Promoure i proposar mesures generals i iniciatives de millora de la situació de la seguretat a Catalunya.
- c) Conèixer i impulsar iniciatives adreçades a la millora dels serveis de les diverses administracions relacionats amb la seguretat pública a Catalunya.

Comissió de Govern per a la Seguretat³

Es compon pel President/a de la Generalitat de Catalunya o, si s'escau, pel conseller/a en cap, que la presideixi, i pels consellers dels departaments competents en les matèries de seguretat pública, immigració, justícia, protecció

de menors, violència de gènere, serveis socials, sanitat, educació, indústria, comerç, turisme, medi ambient, economia i finances. Així mateix, el president/a de la Comissió pot convocar altres consellers o alts càrrecs quan ho consideri oportú per raó dels assumptes a tractar. Aquesta comissió ha de vetllar per la coordinació de les actuacions dels departaments del govern que afectin la seguretat, així mateix s'ha de reunir per conèixer el Pla General de Seguretat de Catalunya (informe que integra les previsions generals de riscos, actuacions i mitjans, inclosos els de seguretat privada, en matèria de seguretat ciutadana, emergències seguretat viària i altres que afectin la convivència ciutadana i la seguretat de les persones i els béns a Catalunya), i fer-ne el seguiment de la seva execució i del seu grau de compliment. Es reuneix com a mínim un cop cada trimestre.

Comissió de Policia de Catalunya⁴

Òrgan col·legiat consultiu superior en matèria de coordinació entre la policia de la Generalitat-mossos d'esquadra i les policies locals de Catalunya. És integrada pel conseller/a del departament amb competències en matèria de seguretat pública, que la presideix; 5 vocals en representació dels ajuntaments, 5 vocals en representació del govern. D'entre d'altres funcions de la comissió destaquem la de conèixer l'aplicació dels convenis i altres acords subscrits entre el departament titular de les competències en matèria de seguretat pública i els ajuntaments, promoure iniciatives i estudis per a la millora de la coordinació entre la policia de la Generalitat-mossos d'esquadra i les policies locals, així com el foment de l'homogeneïtzació dels mitjans i els sistemes de les activitats formatives.

>>>

2 Article 6 de la Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'Ordenació del SSPC.

3 Article 7 de la Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'Ordenació del SSPC

4 Article 8 de la Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'Ordenació del SSPC

Opinió

Juntes locals de seguretat⁵

Preceptiva la seva creació en tots aquells municipis que tinguin policia local (en ocasions denominada policia municipal, guàrdia urbana o altres de tradicionals). Es constitueix com un òrgan col·legiat de col·laboració i coordinació general dels diversos cossos de policia i altres serveis de seguretat que operen en el seu terme municipal i de participació ciutadana en el sistema de seguretat.

Web del Cos de Mossos d'Esquadra

La Junta Local de Seguretat es compon de l'alcalde/essa, que la presideix, amb veu i vot, i dels següents vocals permanents que també tenen veu i vot: delegat/da territorial del Govern, regidor/a en matèria de seguretat ciutadana, el cap o la cap de la comissaria de la policia de la Generalitat-mossos d'esquadra del municipi o, si no, el cap o la cap de l'àrea bàsica policial, el cap o la cap de la policia local, si així ho acorda l'Administració de l'Estat, també són vocals de les juntes locals de seguretat, els caps de la Guardia Civil i del Cos Nacional de Policia que tinguin responsabilitats funcionals en el municipi. També poden ser convidats (membres no permanents) a participar en la junta local, amb veu però sense vot, les associacions i les entitats veïnals

i ciutadanes del municipi, en el cas que puguin ésser afectades pels assumptes a tractar.

La junta local de seguretat s'ha de reunir en sessió ordinària cada trimestre, una de les sessions anuals ha d'ésser plenària i hi ha de ser convidats els vocals no permanents i les associacions amb la finalitat de conèixer el pla de seguretat local i debatre la situació general de seguretat al municipi.

D'entre les funcions encomanades a la junta local destaquem la d'analitzar i valorar la situació de la seguretat pública en el municipi i concretar les polítiques de seguretat corresponents en l'àmbit respectiu, elaborar i aprovar el Pla de Seguretat Local i els plans d'actuació específics, (els plans s'han de trametre al ple de l'ajuntament), conèixer els plans d'emergències i els plans o les mesures de seguretat viària, de seguretat en esdeveniments esportius i de joc i espectacles, i d'altres que incideixin en la situació de seguretat del municipi; conèixer els serveis de seguretat privada que tenen autorització per operar en el municipi; concretar els mitjans i procediments establerts de col·laboració, coordinació i cooperació dels cossos i els serveis de seguretat que actuen en el municipi, promoure les iniciatives i formular les propostes que siguin convenients per plasmar i materialitzar aquesta coordinació i cooperació dels cossos policials.

Mesa de Coordinació Operativa⁶

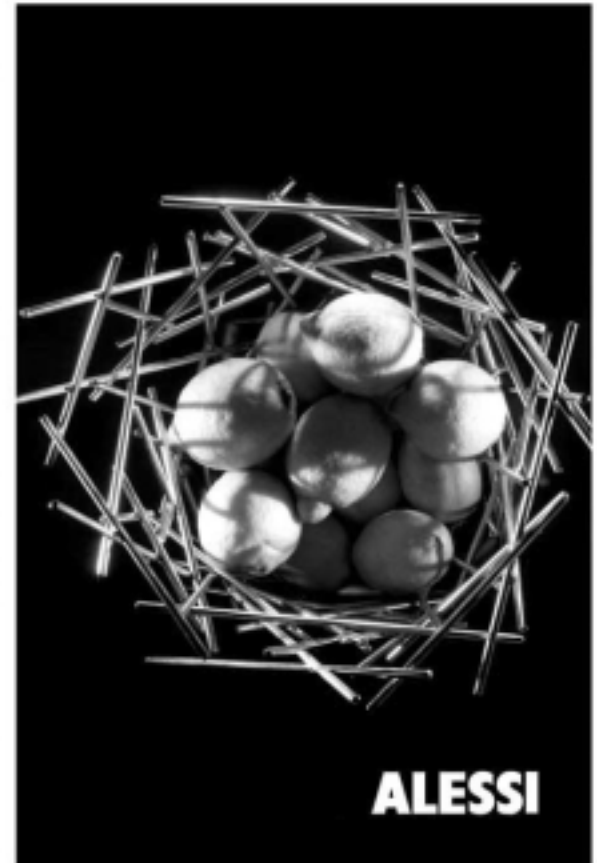
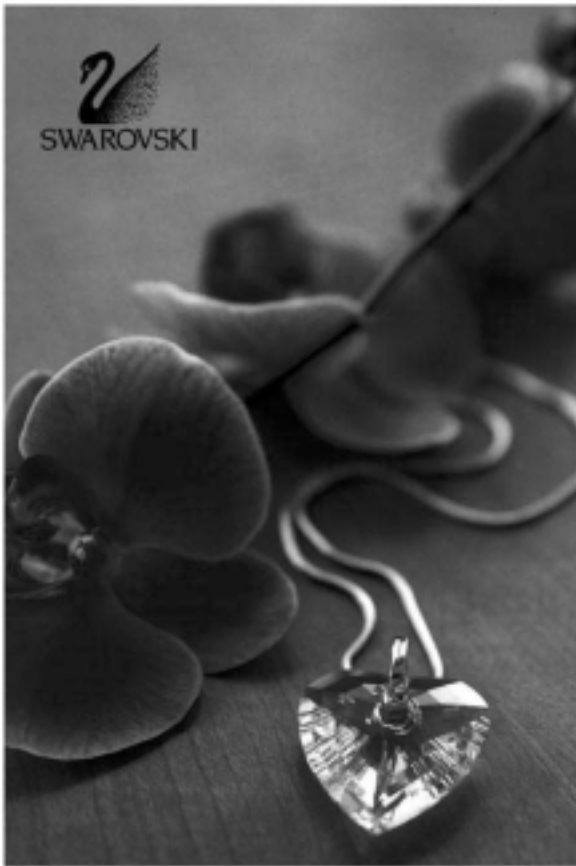
Les juntes locals de seguretat han de crear una mesa de coordinació operativa, que es descriu com l'òrgan estable de coordinació i cooperació dels diversos cossos i serveis de seguretat del municipi.

Aquesta mesa és integrada pels caps de la policia de la Generalitat-mossos

>>>

5 Article 9 de la Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'Ordenació del SSPC

6 Article 11 de la Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'Ordenació del SSPC

Plaça Perpinyà, 30
08400 Granollers
tel. 93 879 33 73
www.garrell.com

Opinió

d'esquadra i de la policia local que són membres de la Junta Local de Seguretat, i si s'escau, pels altres comandaments de policia o de seguretat que determini la Junta Local. Els membres de la mesa poden ésser assistits pels funcionaris i tècnics que calgui.

Les funcions de la mesa de coordinació operativa son:

- Executar els acords de la Junta Local de Seguretat.
- Assegurar l'intercanvi d'informació, així com la coordinació operativa de les actuacions entre els cossos i els serveis de seguretat que actuen en el municipi.
- Elaborar les propostes de plans de seguretat i coordinació de serveis de seguretat, i presentar-los a la Junta, perquè els aprovi si s'escau.

Comissions Regionals de Seguretat⁷

Els municipis d'una mateixa regió policial s'han d'integrar en una comissió regional de seguretat. Recordem que una regió policial és l'agrupació de diverses àrees bàsiques policials (unitat mínima geogràfica i poblacional dotada d'uns serveis bàsics per a l'atenció primària de les demandes de prevenció, seguretat ciutadana, control del trànsit i investigació de primer nivell) d'acord amb criteris del Pla territorial general de Catalunya. Les comissions regionals de seguretat es componen del conseller/a del departament amb competències en matèria de seguretat pública o la persona en qui delegui, que actua com a president de la comissió; els alcaldes dels municipis que la integren, delegat/a territorial del Govern, el cap o la cap de la comissaria de la regió policial, el cap o la cap de la comissaria de l'àrea bàsica policial, els caps de la policies municipals. Si així

ho acorda l'Administració de l'Estat també són vocals de la comissió els caps de la guàrdia civil i del cos nacional de policia que tinguin responsabilitats en el municipi. Si així ho requereixen els assumptes a tractar, també poden assistir amb veu però sense vot, representants de la judicatura i de la fiscalia, també es poden convidar representants de les entitats ciutadanes que es puguin veure afectades pels assumptes que s'hi ha de tractar.

Les tasques de les comissions regionals són, d'entre d'altres:

- Analitzar i valorar la situació de la seguretat pública als municipis que les integren, avaluar les necessitats i els recursos disponibles i participar en la definició de les polítiques de seguretat.
- Elaborar els plans de seguretat que considerin convenients en el seu àmbit territorial
- Elaborar el pla de seguretat regional, que ha de tenir en compte els plans de seguretat locals dels municipis que l'integren així com les directrius del Pla general de seguretat de Catalunya
- Conèixer els plans d'emergències i els plans o les mesures de seguretat viària, en esdeveniments esportius, de joc i espectacles.
- Promoure iniciatives i formular propostes per millorar la seguretat en els municipis que les integren. ¶

(*) Trobareu els informes estadístics que periòdicament confecciona la Generalitat de Catalunya sobre la seguretat pública a Catalunya a l'adreça de correu electrònic: www.gencat.net/mossos.

7 Article 12 de la Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'Ordenació del SSPC